

Bánfalvi József: Egy pedagógus feljegyzései szülőknek

Tizenöt írás sorakozik egymásután a TTIT Csongrád megyei füzet sorozatának e számában. Tizenöt írás, mindegyike más és más szereplőkről, más és más eseményről, a mindennapi élet — főként az iskolai élet — jelentéktelennek tűnő történeteiről szól. Az egészet mégis egy határozott szál fűzi össze: a felnövő ifjúságnak, az eljövendő évek dolgozó társadalmának aggódó, de egyben utat is mutató féltése, szeretete.

Meleg szív, nagy felelősségérzet kellett ennek a füzetnek megírásához. Ez a kettő szerencsésen párosult Bánfalvi József szegedi pedagógus és író kitűnő megfigyelő érzékével, íráskészségével. A történeteket olvasva nemcsak *tanulságos esetek* leírását kapjuk, hanem érdekes, *színes olvasmányokat* is.

Beszéljünk először az előbbiről. Ifjúságunk élete, fejlődése az iskolában és iskolán kívül egyaránt sok problémát okoz. S a felnőttek társadalmától függ, hogy az ifjú életükben felvetődő problémák hogyan oldódnak meg. Ezért címezte a szerző e feljegyzéseket, ezeket a kis történetkéket nagyon helyesen a

szülőknek, de ugyanakkor szól ez minden felnőttnek is. Intó figyelmeztetés mindegyik írás arra, hogy a gyermeknek szüksége van a felnőtteknek nemcsak gondos támogatására, segítésére az élet sok-sok buktatójában, hanem azok példamutatására is. Ezért áll jóformán mindegyik történet középpontjában a *Felnőtt* s mutatja meg több írás (A mágócsi almák, Az édesanya vétke miatt stb.), hogy mire vezet, ha a serdülő fiatal rossz példát lát maga előtt. Az ifjúság iránti *társadalmi felelősség* gondolata és ébresztgetése a legfőbb értéke a csokorba gyűjtött írásoknak.

S ami a gyűjtemény irodalmi értékét illeti, legelső sorban azt kell megemlíteni, hogy Bánfalvi Józsefnek sikerült — mondhatni — új műfajt teremtenie: a *pedagógiai riportot*. R riportjait, történeteit színes stílusban és egyszerűen, de igen plasztikusan jellemzett alakok bemutatásával formálta meg. Várjuk ennek az ügyes kezdeményezésnek a folytatását, amelyet reméljük, hogy izlésebb köntösből is vehetünk majd kézbe.

L. Z.

Hazánk felszabadulása (1944—1945)

Bibliográfia és dokumentum gyűjtemény

A magyar bibliográfiai irodalom az utolsó néhány évben (főleg 1953-tól) nagyot fejlődött. A műszaki tudományokkal és a termelés napi kérdéseivel foglalkozó bibliográfiák mellett a humán tudományok területéről is jónéhány jelentős könyvészeti alkotás látott napvilágot. (Meg kell azonban jegeznünk, hogy a rendelkezésre álló erők okosabb összehangolásával és a publikációs lehetőségek növelésével könyvészeti irodalmunk lényegesen több segítséget nyújthatna a kutatóknak éppen úgy, mint az átlagolvasónak.) Az átfogó, terjedelmes bibliográfiákon kívül tömegével — néha a kellenél is nagyobb számban — jelentek meg az úgynevezett ajánló bibliográfiák, melyek a tudomány, a művészet vagy a mindennapi élet egy-egy kisebb területéről gyűjtik össze a legsikerültebb, vagy legajánlhatóbb műveket és tárják az olvasó elé.

A történettudományok területéről is jelent meg néhány jelentős bibliográfia. (Magyar történeti bibliográfia 1—3 köt.; Kosáry Domokos: Bevezetés a magyar történelem forrásaiba és irodalmába. 1—2 köt.; Banner János—Jakabffy Imre: A Középduna medence régészeti bibliográfiája a legrégebb időktől a XI. századig. stb.) Napjaink, vagy a közelmúlt történetével azonban elsősorban az ajánló bibliográfiák foglalkoznak, melyek túlnyomórészt alkalomszerűen, az események egy-egy oldalát világítják csak meg — nem egyszer prakticista módon, az átfogóbb kép rovására. Pedig az a sokrétű történelem, amelyben élünk legalább úgy — vagy talán még jobban — érdeklí az olvasót, mint a régmúlt századok története. Hogy bibliográfusaink és bibliográfiai testületeink a ma történetével nem — vagy csak keveset és elégtelenül — foglalkoztak, ennek a fent elmondottakon kívül az is oka lehet, hogy nem volt megfelelő elvi tisztázottság egy mai tárgyú, magasszínvonalú igényeknek is megfelelő bibliográfia szerkesztéséhez. A Szabó Ervin Könyvtár »Hazánk felszabadulása« című bibliográfiája elsősorban azért jelentős alkotás, mert megtörte a jeget.